

RAHANDUS-
MINISTEERIUM

MINISTRY of FINANCE of the REPUBLIC of ESTONIA

Hindamiste korraldus ja tööplaan perioodiks 2014-2020

Miryam Vahtra

ÜKP rakenduskava seirekomisjon

29. jaanuaril 2015

Euroopa Liidu
struktuuritoetus

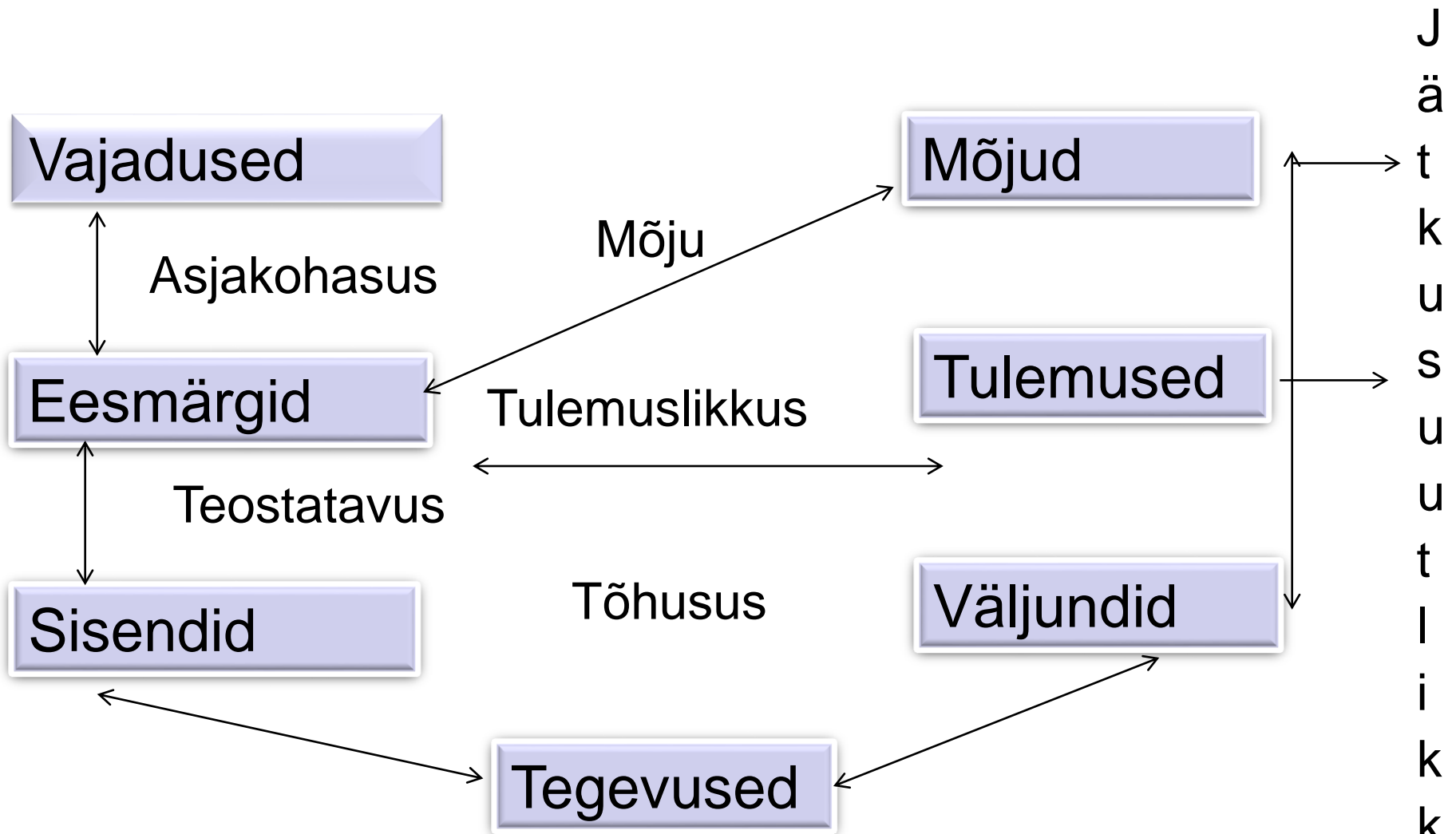

Eesti tuleviku heaks

Mida mõistame hindamise all?

- „Sõltumatu hinnangu andmine struktuurivahenditest rahastatud poliitikate ja programmide tulemustele ja mõjudele lähtuvalt probleemidest, mille rahuldamiseks nad olid suunatud.“
- Hindamine on süstemaatiline, tugineb tunnustatud sotsiaalteaduslikele uuringustandarditele, esitatud järeldused ja hinnangud on tõendatud ja tuginevad kindlatel kriteeriumitel (asjakohasus, tulemuslikkus, tõhusus, mõju ja jätkusuutlikkus jne.).

Traditsioonilised hindamiskriteeriumid

Hindamiste tüübid

- **Ex-ante (eelhindamine)** – planeerimise faasis, enne lõplike otsuste tegemist, SV puhul kohustuslik
- **Mid-term või on-going** – programmi elutsükli faasis, reeglina ette planeeritud
- **Ad-hoc** – seirest tuleneva vajaduse tekkimisel, ei ole reeglina ette planeeritud
- **Ex-post (järelhindamine)** – programmiperioodi lõpus

Lühidalt hindamiste ajaloost Eestis

- Keskne seire ja hindamiste süsteem paigas alates 1996;
- 2001 eraldati seire ja hindamise funktsioon;
- 2003 vastutus hindamiste korraldamise eest anti üle Rahandusministeeriumile
- 2004 viidi läbi esimene struktuurivahendite piloot hindamine

Hindamise fookuse muutumine ajas:

- Eelstruktuurivahendid – vahehindamine
- SV 2004-2006 – vahehindamine kindlal ajahetkel
- SV 2007-2013 – jooksev vajadusepõhine hindamine
- SV 2014-2020 – vähemalt kord perioodi jooksul hinnatakse kõikide prioriteetsete suundade tulemuslikkust.

Perioodil 2014-2020 fookuses tulemuslikkus ja mõju

- Tulemustele orienteeritus läbiv eesmärk
- Püüdlus hindamistega eristada SV mõju välistest teguritest
- Suurem rõhk kvantitatiivsetel meetoditel - tegelikkuses pigem meetodite kombineerimine
- Meetodid tuleb prognoosida hindamiste kavas
- Siseriiklikult :
 - uued teenused on kavas hinnata kui alustamisest möödab 2 aastat
 - hindamiste kavandamisel suurendada siseriiklike arengukavade rakendamise ja maksuraha kasutamise vaadet
- Hetkel väljakutse tagada alusandmete olemasolu

Regulatsiooni nõutu

- Vähemalt korra programmiperioodi jooksul tuleb hinnata kõigi prioriteetsete suundade tõhusust tulemuslikkust ja mõju – st kõik alaeesmärgid peavad olema kaetud, täpne hindamise ulatus siiski varieeruv.
- Tuleb hinnata mõju EL2020 eesmärkide täitmisel
- Kõik hindamisaruanded esitada tutvumiseks rakenduskaava seirekomisjonile ja edastada teadmiseks Euroopa Komisjonile.
- Hindamiste kaava seirekomisjonile kinnitamiseks ühe aasta jooksul rakenduskaava heakskiitmisest
- 2015 on viimane aasta, millal tööplaani kinnitab hetkel toimiv hindamiste juhtkomisjon.
- Ex-post hindamine EK eestvedamisel 2025 lõpuks.

Hindamiste kava

Hindamiste kava koostamise eesmärgiks on:

- Tõsta hindamiste kvaliteeti läbi pikaajalise planeerimise, andmevajaduste identifitseerimise ja alusandmete õigeaegse kogumise;
- Toetada tulemustele suunatud struktuurivahendite rakendamist võimaldades hindamistulemustele tuginevad juhtimisotsuseid;
- Tagada aruandlusesse õigeaegne sisend, sh Euroopa Komisjoni liikmesriikide üleste aruannete jaoks;
- Tagada piisavate ressursside olemasolu ja pädevus hindamiste läbiviimiseks.
- Tõsta avalikkuse teadlikkust struktuurivahendite rakendamise tulemuslikkusest ja EL vahendite kasutamise efektiivsusest.
- Võimaldada sotsiaalpartneritel ja välistel hindamiseksperitel planeerida oma ressursse.

Hindamiste kava (2)

- **Strateegiline dokument – 2014-2023**
- Lisaks kavandatavate hindamiste loetelule ka suunised hindamiste kvaliteedi tõstmiseks – lisas ka HHT; tulemuste kasutamine, levitamine, partnerite kaasamine.
- EK vaatab üle, vajadusel lisatakse hindamisi, mis on EK hindamistele sisendiks, sh ex-post hindamisteks, antakse soovitusi kasutatava metoodika osas jne.
- Ei välista ad-hoc hindamisi
- Hindamisaruanded tuleb esitada koos tehnilise kirjelduse, eelarve ja kasutatud meetodite kirjeldusega
- Kava sisaldab mh ja avaldatakse SV kodulehel:
 - Hindamiste loetelu – sisu, sh hindamisküsimused
 - Esimene visioon kasutatavast metoodikast
 - Ajastus, millal planeeritud alustada, millal lõpetada

Hindamiste kava (3)

- Nii valdkondlikud kui horisontaalsed hindamisvajadused ja vastav sisend tugineb lisaks meetme eest vastutava RA/RÜ või KA ettepanekule ka hindamiste juhtkomisjoni aruteludelt ja seirekomisjonist ning valdkondlikest alakomisjonidest saadud ettepanekutele ja vajadustele.
- Hindamisi tellivad KA ja RAd.
- Hea tava kohaselt koostame inglise keelsed kokkuvõtted või tõlgime terve aruande, et oleks võimalik kogemusi liikmesriikidega jagada.
- Ajakava tihe, eelkõige 2018 II pa/2019 Ipa
- Algne kaardistamine näitab, et ca 50% kõigist hindamistest kontsentreerub sellesse vahemikku.

Hindamiste kava (4)

- Vahehindamine, mille alusel on võimalik otsustada tulemusreservi jaotamine ning mis annab erapooletu hinnangu kuidas käivitatud meetmed on aidanud kaasa rakenduskava alaeesmärkide saavutamisele. Milline on olnud sekkumiste mõju tulemusindikaatorite saavutustasemetele
- Horisontaalsete eesmärkide saavutamise hindamine;
- Struktuurivahenditest rahastatud tegevuste mõju Eesti2020 ja EL2020 eesmärkide täitmisesse;
- Struktuurivahendite rakendamise hindamine – analüüsitakse lihtsustamise meetmete mõju nii toetuse saajate kui ka rakendussüsteemi halduskoormusele, riskidele ja töö kvaliteedile.
- Struktuurivahendite rakendamise hindamised, mille raames analüüsitakse valitud prioriteetsete suundade või alaeesmärkide tõhusust ja tulemuslikkust.
- Teematilised hindamised – n. Transpordi investeeringute mõju ettevõtluse arengule

Hindamiste kava koostamise ajagraafik

- Alustasime koostamisega 2014 alguses – esimene mustand kooskõlastamiseks ja vajatava sisendi esitamiseks RA/RÜdele. Mais kommentaarid ja täiendamine.
- Sügisest 2014 jooksvalt uuendatud - lähtuvalt täpsustunud meetmete tegevustest ja ajaraamist, lisaks EK hindamiste tööplaani juhiseiga kooskõlla viimine.
- Jaanuaris 2015 teadmiseks seirekomisjoni liikmetele
- Jaanuaris on kavas esitada hindamiste kava ESTES liikmetele eelkõige planeeritavate meetodite osas kommentaaride saamiseks.
- Täpsustamist vajavad kindlasti veel kavandatavad hindamisküsimused ja meetodid

Hindamiste kava koostamise ajagraafik (2)

**Veebruari lõpuks 2015 palun esitada kommentaarid
hindamiste kava kohta**

Miryam.Vahtra@fin.ee

- Märtsis hindamiste kava täiendamine ja tõlkimine inglise keelde
- Aprillis on kavas hindamiste kava esitada Euroopa Komisjoni hindamisüksustele kommenteerimiseks ja ettepanekute esitamiseks.
- Sügisel 2015 kava täiendamine ja kinnitamine seirekomisjoni poolt (kirjalik menetlus või koosolek sõltuvalt laekunud muudatusettepanekute hulgast).
- Edaspidi vaadatakse, vajadusel täiendatakse ja kinnitatakse muudatused seirekomisjoni koosoleku otsusega.

Hindamiste kava – mida kaaluda kommenteerimisel

- Arvestada, et tegemist on töös oleva dokumendiga;
- Täiendamist vajab eelkõige lisa kavandatavate hindamistega – st hindamisküsimused, olemasolevad andmeallikad, eeldatavad meetodid.
- RA ja RÜ võiksid konsulteerida majasiseselt hindamiste juhtkomisjoni liikmega, kes on juba lugenud tööplaani ja esitanud oma sisendi, kommentaarid;
- Kas on valdkondi, probleeme, tegevusi, küsimusi, mis on hindamisega katmata, kuid teie hinnangul peaks olema kaetud? Sellisel juhul palun esitada vajaduse põhjendus ja esialgsed hindamisküsimused, olemasolevad andmeallikad, ajastuse ettepanek.
- Kas on ettepanekuid kavandatud hindamiste fookuse täpsustamiseks, küsimuste lisamiseks?
- Kas on täiendavat taustateadmist, millega hindamise korraldamisel edaspidi kindlasti arvestada?

Hindamiste kava – mida kaaluda kommenteerimisel (2)

- Milliste hindamiste puhul on soov olla enam kaasatud, kursis?
Kõik hindamised üksikute eranditega on lõppenud avaliku teavitusüritusega, vähene huvi ja osalus.

- Millised on võimalikud koolitusvajadused?
Korraldusasutus ja rakendusasutused peavad tagama programmiperioodi vältel hindamissuutlikkuse olemasolu.

TÄNAN!

Miryam.Vahtra@fin.ee